

www.meteorpress.ro

© 2007, reeditare 2008 Toate drepturile asupra acestei ediții
sunt rezervate editurii **METEOR PRESS**.

Str. Bahluiului nr. 1, 011281, sector 1, București

C.P. 41-128

Tel.: (021)222.33.12; Fax: (021)222.83.80

E-mail: editura@meteorpress.ro

Distribuție la:

Tel./Fax: (021)222.33.12; (021)222.83.80

E-mail: comenzi@meteorpress.ro

ISBN: 978-973-87089-5-2

Tiparul executat la **S.C. LUMINA TIPO s.r.l.**

str. Luigi Galvani nr. 20 bis, sect. 2, București

tel./fax 211.32.60; tel. 212.29.27

E-mail: office@luminatipo.comwww.luminatipo.com**CUPRINS**

DESTINAȚIA BULGARIA	7
Scurtă prezentare	7
Însemnele naționale	7
Sărbători	9
Scurt istoric	9
Date esențiale din istoria țării	11
Geografie și resurse naturale	13
Momente optime pentru vizitarea țării	15
Patrimoniul cultural	17
Limba	19
Alfabet	20
Lunile anului	21
Zilele săptămânii	21
Numere	22
Expresii uzuale	23
Indicatoare	24
La restaurant	25
Bucătăria bulgărească	26
 LITORALUL BULGĂRESC AL MĂRII	
NEGRE	31
Marea Neagră	33
Clima pe litoral	34
Relieful de-a lungul țărmului	35
Flora	36
Fauna	36
Apele minerale	38

Punctele de atracție turistică	38
Patrimoniul cultural al regiunii	40
Diferite forme de turism	43
Sfaturi de călătorie	45

LOCALITĂȚILE DE PE LITORALUL BULGĂRESC, DE LA GRANIȚA CU ROMÂNIA PÂNĂ LA

GRANIȚA CU TURCIA .....

Durankulak (ДУРАНКУЛАК)	59
Krapet (КРАПЕЦ)	62
Șabla (ШАБЛА)	62
Tiulenovo (ТЮЛЕНОВО)	64
Kamen Briag (КАМЕН БРЯГ)	65
Iailata (ЯЙЛАТА)	66
Rusalka (РУСАЛКА)	67
Bulgarevo (БЪЛГАРЕВО)	71
Kavarna (КАВАРНА)	72
Balcic (БАЛЧИК)	77
Albena (АЛБЕНА)	83
Kranovo (КРАНЕВО)	87
Nisipurile de Aur (ЗЛАТНИ ПЯСЪЦИ)	88
Varna (ВАРНА)	96
Kamçia (КАМЧИЯ)	111
Biala (БЯЛА)	114
Obzor (ОБЗОР)	115
Irakli (ИРАКЛИ)	118
Emine (ЕМИНЕ)	118
Elenite (ЕЛЕНИТЕ)	119
Sveti Vlas (СВЕТИ ВЛАС)	121
Slânsev Briag (Sunny Beach) (СЛЪНЧЕВ БРЯГ)	123

Nesebar (НЕСЕБЪР)	130
Ravda (РАВДА)	138
Aheloi (АХЕЛОЙ)	140
Pomorie (ПОМОРИЕ)	141
Burgas (БУРГАС)	147
Poda (ПОДА)	154
Cernomoreț (ЧЕРНОМОРЕЦ)	157
Sozopol (СОЗОПОЛ)	159
Medni Rid (МЕДНИ РИД)	168
Dunes (ДЮНИ)	168
Primorsko (ПРИМОРСКО)	173
Kiten (КИТЕН)	177
Lozeneț (ЛОЗЕНЕЦ)	179
Tarevo (ЦАРЕВО)	181
Varvara (ВАРВАРА)	184
Ahtopol (АХТОПОЛ)	186
Sinemoreț (СИНЕМОРЕЦ)	189

DESTINAȚIA BULGARIA

SCURTĂ PREZENTARE

Vecina noastră din sud, Republica Bulgaria (Република България), se află pe harta Europei în sud-est, în Peninsula Balcanică. Are suprafața totală de aproape 111.000 km² și aproape 8 milioane de locuitori. Ceilalți vecini ai săi sunt Grecia și Turcia în sud, Serbia și Macedonia în vest. Spre est, granița naturală a țării este formată de Marea Neagră, iar granița de nord cu România este formată în mare parte de fluviul Dunărea.

Bulgaria este o republică semiprezidențială; actuala Constituție a fost aprobată în anul 1991. Președintele țării este șeful statului și comandantul suprem al armatei, ales în mod direct pentru o perioadă de cinci ani. Puterea executivă este deținută de Consiliul de Miniștri condus de un prim-ministru.

ÎNSEMNELE NAȚIONALE:

- ▶ **Drapelul național:** tricolor (culorile alb, verde și roșu, așezate orizontal, în această ordine, de sus în jos, perpendicular pe lance).
- ▶ **Stema:** un leu încoronat de culoare aurie, așezat în poziție verticală, pe un fond roșu închis, în formă de scut. Deasupra scutului este așezată

o coroană mare după modelul celei folosite de conducătorii celui de-al doilea țarat bulgar (coroana are în componență cinci cruci, iar o altă cruce este așezată deasupra acesteia). Scutul este susținut de doi lei încoronați, de culoare aurie, așezați în poziție verticală, deasupra a două crenguțe de stejar cu fructe, și cu fața spre scut, de o parte și de alta a acestuia. Între scut și cele două crenguțe de stejar este așezată o panglică albă cu un cant tricolor (drapelul național bulgar) pe care este înscris cu litere aurii „Suedinienieto pravi silata/Unirea face puterea“. Fondul general al stemei este de culoare verde, aceeași care apare și în drapelul național.

Imnul național: „Scumpă patrie“.

Capitala: Sofia (peste 1 milion de locuitori).

Orașe principale: Plovdiv, Varna, Burgas.

Împărțirea administrativă: 28 de regiuni, care poartă numele capitalei regionale, subîmpărțite în 287 de municipalități. Aproximativ 70% din populație trăiește în orașe.

Moneda: Leva. 1 leva bulgară are 100 de stotinki. Leva este cotată în raport cu moneda euro și cursul oficial este de 1 leva = 0,5 euro.

Religii: 84% din populație sunt creștin-ortodocși și 12% musulmani; sunt recunoscute și practicate și alte religii – catolicism, iudaism etc.

SĂRBĂTORI:

- ▶ **Ziua națională: 3 Martie**, Ziua Eliberării (de sub jugul otoman; 1878)
- ▶ **Alte sărbători oficiale în Bulgaria:**
  - **1 Ianuarie** (Nova godina);
  - **Paștele** (Velikden);
  - **1 Mai:** Ziua Muncii;
  - **6 Mai:** Sfântul Gheorghe (Gherghiovden) și Ziua Armatei;
  - **24 Mai:** Ziua Scrierii Slave și a Culturii Bulgare;
  - **6 Septembrie:** Ziua Unirii (între Rumelia Orientală și principatul Bulgaria);
  - **22 Septembrie:** Ziua Independenței;
  - **25 și 26 Decembrie:** Crăciunul (Koleda).

SCURT ISTORIC

Condițiile naturale excelente și clima au atras oamenii pe teritoriul actual al Bulgariei din cele mai vechi timpuri, acesta fiind locuit de traci, romani, greci, slavi și bulgari. Statul bulgar a fost întemeiat în anul 681 și de atunci a jucat un rol important în istoria Balcanilor. În secolul al IX-lea, țara a fost integrată în familia statelor creștine prin patriarhatul de la Constantinopol și a urmat modelul civilizației bizantine. Bulgaria medievală a cunoscut o perioadă de apogeu cultural și politic, adus de domnia țarului Simeon cel Mare, rămânând în istorie ca „Epoca

de aur a culturii bulgare". În secolul al XIII-lea, în timpul domniei țarului Ioan Asan al II-lea, Bulgaria a atins maximum de expansiune politică, economică și culturală din istoria sa medievală. Țara avea deschidere la trei mări: marea Neagră, marea Adriatică și marea Egee, iar țarul Asan a fost proclamat monarh al tuturor bulgarilor și grecilor. În secolul al XIV-lea, după o lungă rezistență, statul bulgar a fost cucerit de Imperiul Otoman, care l-a înglobat ca pașalâc, și timp de cinci secole țara a dispărut ca entitate de sine stătătoare de pe scena Europei și a istoriei.

În 1878 Bulgaria și-a câștigat autonomia, ca urmare a războaielor ruso-turce și a puternicei mișcări de eliberare națională. Condițiile nefavorabile pentru țară ale Congresului de la Berlin din 1878 au divizat teritoriile ocupate de populația bulgară. În nord a fost întemeiat principatul independent Bulgaria; în sudul munților Balcani, provincia autonomă Rumelia Orientală a fost subordonată sultanului, iar Macedonia și Tracia, în jurul lui Edirne, au rămas sub administrația otomană.

Începutul istoriei moderne a țării a fost marcat de unificarea Rumeliei Orientale și a principatului Bulgaria, declarată la Plovdiv. Secolul al XX-lea a adus Bulgariei trei războaie. După 1944, comuniștii au ajuns la putere și țara a urmat modelul sovietic. Pe 10 noiembrie 1989, Bulgaria a înlăturat conducerea totalitaristă și a pornit pe drumul spre democrație și economia de piață. De la 1 ianuarie 2007, după aproape 18 ani de dezvoltare liberă, Bulgaria a devenit membru cu drepturi depline al Uniunii Europene. Este membră a ONU, OSCE și NATO.

DATE ESENȚIALE DIN ISTORIA ȚĂRII:

- 681:** Primul țarat bulgar, condus de hanul Asparuh, cu capitala la Pliska.
- 864:** Sub domnia cneazului Boris I, creștinismul devine religia oficială de stat.
- 893–927:** Domnia țarului Simeon cel Mare. Epoca de aur a culturii bulgare. Capitala țării este în această perioadă Veliki Preslav.
- 1018–1186:** Cucerirea și subordonarea de către Imperiul Bizantin.
- 1187:** Al doilea țarat bulgar, cu capitala la Veliko Târnovo.
- 1396:** Bulgaria este cucerită și încorporată în Imperiul Otoman.
- 1762:** Călugărul Paisii Hilendarski încheie prima istorie amănunțită a poporului slavo-bulgar, declanșând Renașterea bulgară.
- 3 martie 1878:** Tratatul de la San Stefano pune capăt războiului ruso-turc, care duce la eliberarea unor părți ale țării; tratatul de la Berlin din același an duce la întemeierea principatului Bulgaria cu capitala la Sofia.
- 6 septembrie 1885:** Unirea principatului Bulgaria cu Rumelia Orientală.
- 22 septembrie 1908:** Proclamarea independenței Bulgariei. Ferdinand I de Saxa-Coburg este proclamat țar.
- 1943:** Țarul Boris al III-lea moare în circumstanțe misterioase după o întâlnire tensionată cu

Hitler; puterea este preluată de guvernul regent care a condus țara în locul țarului minor Simeon al II-lea.

- 1946:** Bulgaria devine republică, având o constituție bazată pe sistemul comunist din URSS; Partidul Comunist preia puterea; în anii care au urmat țara a fost condusă de mai mulți președinți, ultimul fiind Todor Jivkov.
- 1955:** Bulgaria devine membru al ONU.
- 10 noiembrie 1989:** Începutul schimbărilor democratice.
- 1991:** Aprobarea noii Constituții.
- 1995:** Bulgaria devine membru asociat al UE.
- 2001:** Fostul rege în exil Simeon al II-lea devine prim-ministru.
- 2004:** Bulgaria devine membru al NATO; se încheie negocierile privind aderarea la UE.
- 2007:** La 1 ianuarie Bulgaria devine membru al UE.

GEOGRAFIE ȘI RESURSE NATURALE

Una dintre atracțiile cele mai importante ale Bulgariei o reprezintă excepționala generozitate a naturii distribuită într-un teritoriu relativ mic. Puteți să escaladați munți înalți, vă puteți desfăta ochii cu imaginea întinselor câmpii fertile, puteți face plajă pe splendidul țărm nisipos al mării sau scufundări în mare, pe lângă pitoreștile stânci abrupte, sau vă puteți relaxa ascultând murmurul râurilor și foșnetul pădurilor centenare. Litoralul Mării Negre și stațiunile montane au fost dintotdeauna destinații turistice tradiționale. Turismul este în plină extindere, sub toate formele: cultural, ecologic, rural sau strict specializat (vânătoare, pescuit, alpinism, speologie etc.).

Relieful țării este divers; alături de câmpii (circa o treime din suprafață), predomină ținuturile deluroase și muntoase, cu înălțimi de aproape 3000 m. Două lanțuri muntoase paralele traversează țara de la granița de vest până la mare, împărțindu-i teritoriul în partea de nord și cea de sud. Câmpia înaltă a Dunării se întinde în nord, iar spre nord-est se află câmpia Dobrogei, grânarul țării. Fertila câmpie a Traciei Superioare se află în sud. Între munții Balcani și Sredna Gora se află depresiunile sub-balcanice, unde cresc faimoșii trandafiri bulgărești. Masivul muntos Rila Rodopi se ridică în sud-vestul țării. Cel mai înalt pisc din Balcani se găsește în Bulgaria: Musala (2925 m) în muntele Rila. Bulgaria are de asemenea râuri mari și adânci, printre care Iskar, cu lungimea de 370 km, care se varsă în Dunăre, și Marița, lung de 425 km, care izvorăște din muntele Rila și se varsă în marea Egee.

Bulgaria are 3 parcuri naționale, 10 parcuri naturale, 28 de rezervații naturale și 13 arii protejate și monumente naturale care figurează pe lista ONU a parcurilor naționale și a rezervațiilor naturale. Zece zone umede au fost incluse în Convenția Ramsar, iar Parcul Central Balkan este unul dintre cele patru parcuri europene care formează rețeaua transnațională Pan Park.

MOMENTE OPTIME PENTRU VIZITAREA ȚĂRII

Clima Bulgariei este temperat-continentală, influențată de partea continentală a Europei în nord, de vecinătatea Mării Negre în est și de apropierea mării Mediterane și a mării Egee în sud. Munții Balcani joacă un rol important în formarea climatului, deoarece stopează transferul maselor de aer fierbinte spre nord și al maselor de aer rece spre sud. Din acest motiv temperatura medie anuală în nordul Bulgariei este cu aproape 1 °C mai mică decât în sud.

Țara are patru anotimpuri clar definite. Primăvara clima este plăcută. Temperatura medie în țară în luna aprilie este de 9–13 °C. Timp de aproximativ o lună, de la jumătatea lui mai până la jumătatea lui iunie, toată Valea Trandafirilor, aflată în regiunea sub-balcanică, este scăldată în aroma îmbătătoare a trandafirilor. De aici se recoltează petalele din care se obține faimosul și prețiosul ulei esențial folosit de producătorii de parfumuri din întreaga lume.

Vara este un anotimp călduros în cea mai mare parte a țării, cu temperaturi medii în iulie cuprinse în intervalul 19–25 °C, dar mult mai mici în munții înalți: în medie 10 °C. Este anotimpul cu cele mai puține zile înnorate și ploioase și cu cele mai lungi perioade însorite. Pentru litoral este perioada de vârf din punct de vedere turistic, ideală pentru plajă și înot în apa caldă a mării.

Toamna este un anotimp extrem de pitoresc și potrivit pentru drumeții montane. Temperaturile medii în octombrie sunt cuprinse între 9 și 14 °C. Vremea caldă îngăduie de multe ori îmbăierea în mare până la sfârșitul lui octombrie.

Iarna este un anotimp ideal pentru iubitorii sporturilor hibernale. Temperaturile medii în ianuarie variază de la $-2\text{ }^{\circ}\text{C}$ la $+2\text{ }^{\circ}\text{C}$. Valorile sunt mai scăzute în munți, unde ajung până la $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$. De obicei, gerul și ninsorile încep în decembrie, dar în munții înalți pot începe uneori și în octombrie. Pătura de zăpadă de pe înălțimi este de obicei foarte groasă: între 1 și 3 m sau chiar mai mult. Zăpada se menține 4–6 luni, iar pe vârfuri până la 8–10 luni. Zilele cele mai reci se înregistrează în februarie.

PATRIMONIUL CULTURAL

Relieful variat și natura generoasă au atras locuitorii pe teritoriul Bulgariei din cele mai vechi timpuri. Practic la tot pasul, puteți vedea vestigii din Antichitate, Evul Mediu sau din timpul Renașterii bulgare. Au fost de asemenea descoperite urme ale uneia dintre cele mai vechi culturi europene, de circa 7000 de ani, podoabe din aur, necropole, așezări neolitice și monumente ale civilizației trace. Mormintele unor conducători traci din secolul al III-lea î.H., de la Kazanlâk (fresce magnifice) și Sveștar (nouă cariatide), lângă Isperih, fac parte din patrimoniul cultural mondial.

În siturile arheologice din Sofia, Plovdiv, Stara Zagora, Varna etc. puteți vedea vestigii ale culturii romane din zonă. În vechile capitale Pliska și Veliki Preslav puteți simți grandoarea Evului Mediu bulgar, în Veliko Târnovo puteți vizita colina regală Tarevici, iar în tot restul țării nenumărate cetăți, mănăstiri și biserici, unele dintre ele reprezentând contribuții bulgărești unice la cultura mondială. Biserica Boiana de lângă Sofia este unul dintre cele mai faimoase monumente bulgărești din secolele XI–XIII, unde se pot vedea celebrele portrete realiste ale țarului Constantin Asan Tih, țarinei Ecaterina și ale celor care au donat banii necesari ridicării bisericii: sebastocratorul Kaloian și soția lui Desislava. Lângă Șumen se află faimosul monument medieval al unui călăreț, care a fost săpat în stâncile abrupte ale platoului Madara în secolele VIII–IX. Bisericile din stâncă de lângă satul Ivanovo, ale căror ziduri sunt complet acoperite cu fresce, datează din secolele XIII–XIV.